

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose št. 7

Polletna naročnina . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: št. 24/12410

Leto X. - Štev. 37

Gorica - četrtek 18. septembra 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

Slovenski otrok v slovensko šolo! Po Gronchijevem obisku

Med najpomembnejše sestavine narodnosti šteje moji kri. Zato ne moremo pripočati mešanih zakonov, to je zakonov, pri katerih je mož ene narodnosti, žena pa druge narodnosti. Razlika v narodnosti rada povzroča nesoglasje v zakonu. Med možem in ženo ni duhovne enotnosti, ki mora biti temelj zakona. Nastanejo napetosti. Navadno prevlada jezik večinskega naroda. Slovenski pisatelj Tavčar pravi: »Kdor se ženi, naj se ženi takó, da mu bo zakon oklep, ki ga še bolj zveže z domovino.« (Cvetje v jeseni, str. 191).

Tudi jezik spada med najvažnejše sestavine vsakega naroda. Narode razlikujemo po jeziku. Če narod izgubi svoj jezik, običajno ni več narod. Zato naši narodni sovražniki hočejo najprej uničiti naš narodni jezik. Preganjajo ga povsod, v javnem življenju, v cerkvi, v uradih itd. Hočejo čimprej uničiti naše šole, ker se v njih goji naš jezik.

Jezik je najbolj značilna narodna dobrina. Slovenski jezik nam posreduje našo narodno književnost. V slovenskem jeziku so pisani naši romani, povesti, novele, naše pesmi itd. V slovenskem jeziku pišejo naši znanstveniki.

V jeziku se izražajo misli, čustva naroda, sploh v jeziku se odraža značaj naroda, duša naroda. V svoj jezik izliva narod vso globino svoje duše, vse njeno bogastvo.

Da, borba za narodni jezik je borba za obstoj naroda, ker brez jezika ni naroda.

V jeziku živi narod, življenje naroda stoji in pada z narodnim jezikom. Materinščina je varuhinja vsega, kar tvori, da je narod narod. Če si narodu vzela jezik, si mu vzela dušo in narod brez duše ni narod.

Globoko je zajel važnost materinščine Anton Mahnič, ki pravi: »Materinščina je najzvestejša varuhinja in gojiteljica narodnih lastnosti in se tako nasprotuje naredbi tistega Boga, ki je po svoji neskončni modrosti hotel, da se človeštvo razlikuje po narodih.«

Kdor nasprotuje našemu jeziku, torej nasprotuje Bogu, nasprotuje njegovi neskončni modrosti, ki nam je dala eno naših največjih dobrin, naš narodni jezik. Kdor uničuje naš narodni jezik, uničuje naš narod.

LJUBIMO SVOJ JEZIK!

Slovenski otrok v slovensko šolo! V drugi polovici septembra se vrši vpis v slovenske šole. Zato mora biti sedaj naše geslo: »Slovenski otrok v slovenske šole!« Dobro vemo, da bodo naši narodni sovražniki, tisti, ki nas hočejo asimilirati, napeli vse svoje sile, da čim več naših otrok spravijo v italijanske šole. Pritiskali bodo na vse mogoče načine na naše družine, da jim odtujijo otroke. Največja naša narodna dolžnost je sedaj, da se odločno upremo vsem takim poskusom, da naši otroci zatajijo svoj narodni jezik. Naj omenimo, da že stari latinski pregovor pravi: Quot linguas calles, tot homines vales! (Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš!). Tudi z današnjega praktičnega stališča je važno, da znaš slovenski. Obmejni promet raste. Zato razna podjetja, trgovine, zasebni uradi itd. sprejemajo v službo ljudi, ki znajo tudi slovenski. Slovenske šole so nadalje državne šole ter enakopravne z italijanskimi šolami. Zato lahko nadaljuješ svoje študije na italijanskih vseučiliščih, ne da bi imel pri tem kakih ovir.

Zelo žalostno je, da otroci nekaterih naših slovenskih družin ne znajo slovenski. Oče in mati govorita med seboj slovenski, a z otroki govorita italijanski. To je posledica dejstva, da nekateri slovenske družine ne pošiljajo otrok v slovensko šolo. Kako je žalostno, da se ti otroci ne morejo onkraj meje pogovoriti s svojimi najbližjimi sorodniki v slovenskem jeziku! Nekateri starši so tako nerazumni, da, smešni, da mislijo, da je bolj »nobel«, če govorijo z otroki v drugem jeziku.

Zopet nam Mahnič naglašava: »Podlaga državnemu ozemlju uveljavili šol-

narodnosti je narodni jezik!« Če hočemo ohraniti svoj narod, moramo ohraniti svoj narodni jezik! Zato kličemo v tem odločilnem trenutku vsem našim staršem: »Slovenski otrok v slovensko šolo!«

Slovenski starši! Poslušajte nepozabnega evangelista slovenskega naroda Janeza Kreka, ki vam tako pristrčno, a globoko pravi o slovenskem jeziku:

»Slovenski jezik je zvezan z mojim srcem, zvezan z vsakim dihajem mojim, z najlepšimi spomini mojega življenja. V tem jeziku sem prvič pozdravil svojo mater, zvezan je s trenutki veselimi in žalostnimi mojega življenja.«

Z vsemi silami se moramo boriti proti potujčevanju, proti asimilaciji. To postopno potujčevanje moramo preprečevati. Naša narava sama zahteva, da se bomo proti potujčevanju. Ta borba proti potujčevanju je torej naravna, pravna in moralna. Zato je prehajanje v tujo narodnost nekaj proti naravi, nekaj nenaravnega. Človek, ki je zatajil svojo narodnost in prešel k tuji narodnosti, je razdvojen, razklan. V njegovi duši ne more biti miru, ne more biti soglasja. V njegovi duši vlada nesoglasje. Na Stajerskem so nemčurju rekli, da je kakor kokošji dr... ne črn, ne bel. To je drastično, a popolnoma pravilno povedano.

Narod je zadel! Tisti, ki se je potujčil, ni ne eno, ne drugo, je monstrum, nestvor.

Moramo imeti vedno pred očmi, da je potujčevanje nenaravno, da, nemoralno.

Zato je naša stroga dolžnost, da ljubimo svoj jezik. Doma moramo govoriti slovenski. Zahajati moramo v slovenska društva, v slovenske organizacije, da pridemo v stik s svojimi ljudmi. Moramo brati slovenske časopise, revije in knjige. Udeležujmo se slovenskih predstav in zabav.

Narodnosti ne moremo in ne smemo menjati. Narodnost ni prepuščena naši svobodni volji. Ne moremo s svojo voljo odločiti, ali bomo pripadali tej ali oni narodnosti. Narodnost nam je vtisnala telesni in duševni značaj, kateremu se ne moremo in ne smemo odreči. Narodnost formira, oblikuje telo in dušo. Mi smo v našem bistvu, v naši najgloblji notranjosti Slovenci. Zato je nenaravno, nemoralno, če postanemo člani drugega naroda. Narodnost je dobrina, ki jo po božji volji nosimo v svoji duši. Ponovno, na koncu naglašamo: Naša slovenska narodnost je božji dar in zvestoba do Boga zahteva tudi zvestobo do našega slovenskega naroda! P.

Dogodki v Italiji

ITALIJA IN ARABSKI SVET

Sele sedaj se je morda Italija začela zavedati, da ji odvzem a-friških kolonij po drugi svetovni vojni koncem koncev le koristi. S tem se je rešila res težkega bremena, polnega nepredvidenih težkoč in neznank, ki bi samo tlačilo narodno gospodarstvo ter omejevalo njeno politično iniciativo. Francija pričra dovolj prepričljivo. Pri tem moramo še pomisliti, kaj bi se v Italiji zgodilo, če bi tu stopil na površje kak De Gaulle: ali bi mlada italijanska demokracija vzdržala?

Podobna vprašanja se nam nehoté zastavljajo v teh dneh, ko se je odpravil na Srednji Vzhod prvak republikanske stranke Pacciardi in je vlada tako rekoč načelno sprejela Nasserjevo povabilo, naj Fanfani obišče Egipt in Sirijo. Čeprav je potovanje Pacciardi neuradno ter samo informativnega značaja, ima kljub temu svoj pomen; o svojih stikih z arabskimi osebnostmi bo poročal ministrskemu predsedniku Fanfaniju, kateri ga je na Srednji Vzhod tudi poslal. Od zadržanja Pacciardi je v veliki meri odvisno morebitno sodelovanje republikancev v vladi.

V diplomatskih krogih so z zadovoljstvom vzeli na znanje sklep Arabske lige, da bo podprla kandidaturu Italije v Varnostnem svetu OZN. V tem vidijo nekateri znamenje, da bi arabski narodi vzpostavili most z Zahodom na novih osnovah in pogojih.

DESETLETNI NAČRT ZA ŠOLSTVO

Ministrski svet je pretekli teden odobril desetletni načrt za šolstvo (1959-1969). Zakonski osnutek bo v kratkem predložen v odobritev še parlamentu, da tako postane veljaven zakon.

A.I. - Načrt predvideva izpolnitev vseh šol od otroških vrtcev do univerz in to v vseh ozirih, od zgradb, naprav in učnih načrtov do usposobljenosti in števila osebja, da bi tako na vsem državnem ozemlju uveljavili šol-

Desetdnevni uradni obisk predsednika Gronchija v Južni Ameriki se je zaključil v nedeljo v južni zvezni državi Rio Grande de Sul. Tudi tu je bil sprejem zelo domač in pristrčen. Nadvse navdušen in tipično moderen pa je bil sprejem v Sao Paulu od strani italijanskih priseljencev, ki so predsednika Gronchija pozdravili s piskom svojih kamionov. S tem so hoteli poudariti svojo prisotnost v tem živahnem industrijskem mestu, kjer so prevozi skoro izključno v njihovih rokah. — V teku desetletij se je v Sao Paulu nabralo čez tri sto tisoč Italijanov vseh mogočih prepričan in stremeljenj od socialistov in anarhistov pa do fašistov in seveda tudi demokratov. Kljub tem razlikam so poglavarja svoje bivše domovine z navdušenjem in zadovoljstvom sprejeli v svojo sredo; morda pa je tujina ugledila ostrine ter jih zblížala.

IZJAVA V SAO PAULO

Logičen zaključek brazilsko-italijanskih razgovorov pa je skupna programska izjava obeh predsednikov, Gronchija in Kubička,

1486 milijard v desetih letih; zgradili bodo 150 tisoč učilnic.

NOVA ŠOLSKA REFORMA

V okviru tega načrta je vlada sprejela še osnutek zakona o šolski reformi. Ta prepotrebna šolska prenova določa za vse višje srednje šole dvoletni in triletni kurz, tako da bo prehod od ene šole na drugo lažji, dijaki pa se bodo dokončno odločili za bodoči poklic pri 16 in ne 14. letu kot doslej. Zato bo tudi učiteljske po novi reformi imelo pet razredov.

Zelo koristna novost v programu je uvedba novih dodatnih predmetov kot državljanske vzgoje ter osnovnih pojmov o državi in njenih ustanovah. Poleg tega bodo podaljšali tudi učenje tujega jezika.

Formoška kriza in Amerika

Kriza na Daljnem Vzhodu traja dalje. Po kratkem premirju so topovi spet začeli grmeti ter bruhati ogenj na obalne otoke. Medtem je položaj na Kvemoju postal kritičen, ker gredo zaloge hrane in streliva h kraju; oskrba je znatno otežkočena, ker hoče Mao Tse-tung z blokado prisiliti otokane na vdajo. Zato komunistično topništvo neprestano obstreljuje otok, tako da se mu ladje z oskrbo ne morejo približati. Ameriške enote spremljajo nacionalistične konvoje le do treh milj od kitajske obale; dlje zaenkrat ne morejo, ker lahko nastanejo komplikacije.

Tako so se Amerikanci naenkrat znašli v kočljivem položaju. Ali dopustiti, da kitajski komunisti zasedejo Kvemoj in Matsu in tako razočarajo ameriške zaveznike in ves svobodni svet, ali pa brezpogojno braniti otoke, četudi niso na to vezani po pogodbi. Po začetnem obotavljanju so se odločili tako, da ne bodo nikakor dopustili, da se stanje na otokih spremeni s silo; zato sta Dulles in Eisenhower jasno opozorila kitajske komuniste, da bi napad na Kvemoj z namenom, da ga s silo zasedejo, izzval takojšnjo ameri-

sko intervencijo. Nasprotno bi bile ZDA pripravljene na koncesije, če bi se Peking odpovedal uporabi sile pri reševanju formeške krize.

Do teh drastičnih odločb so prišli v Ameriki po usodni monakovski izkušnji l. 1938' ko so demokracije popuščale Hitlerjevemu nacizmu v upanju, da se bodo izognile katastrofi. Toda z diktaturami ni kompromisov, tudi s komunističnimi ne! Zato bo Amerika v slučaju napada branila otoke, obenem pa pušča vrata za pogajanja odprta, držeč v eni roki bič, v drugi pa oljkovo vejico.

Medtem so se v Varšavi pričeli diplomatski razgovori med ameriškim in kitajskim veleposlanikom; morda se bo vojaška sila le umaknila diplomaciji.

Zlata poroka Winston Churchilla

Dne 12. septembra je v svoji vili na Sinji obali praznoval zlato poroko Winston Churchill. Slavja so se udeležili le najozj sorodniki. Slavljenec in njegova gospa sta prejela na tisoče brzojavk in daril, kajti britanski narod gleda še vedno z veliko simpatijo na velikega državnika, ki je kljub visoki starosti še vedno živahen in delaven.

ki so jo objavili v petek pod imenom »Izjava v Sao Paulu«. Listina vsebuje poleg izjave o medsebojnem sodelovanju tudi načela, po katerih se bosta obe državi trudili, da se rešujejo mednarodni problemi in spori. »To so moralni principi, ki izvirajo neposredno iz krščanskega pojmovanja življenja, veljavni tako za posameznike kot za narode: Pravica vsakega naroda do neodvisnosti, pravica do uživanja vseh svoboščin, ki so hkrati pogoj in izraz človekovega dostojanstva; čut pravičnosti pa zahteva pravičnejšo življenjsko raven ljudskih množic.«

Tako se glasi izjava, ki nato poziva latinske narode Amerike in Evrope, naj solidarno nastopajo pri reševanju perečih mednarodnih sporov. — S to izjavo je bil politični del obiska zaključen; namen je bil vsestransko ojačiti prijateljske vezi med obema državama. Toda šlo je še malo dalje; oba predsednika sta namreč skušala govoriti ne samo v svojem, ampak tudi v imenu obeh kontinentov. Gronchi je tako zagotovil Braziliji, da se od strani Skupnega evropskega tržišča nima kaj bati; obenem pa je namignil, naj tudi sama začne misliti na kaj podobnega v Južni Ameriki. Tako bi se še uspešneje vključila v zapadno solidarnost.

— Gronchijev obisk je bil vsekakor posrečen, ker je prispeval k ojačitvi zahodne skupnosti.

Adenauer - De Gaulle

Nemški kancler Adenauer je končal svoj mesečni dopust ob Komskem jezeru in se vrnil domov. Prvo večje dejanje ob vrnitvi je bilo, da je takoj šel na pot v Francijo, da se tamkaj sreča in pogovori z generalom De Gaulle. Sestala sta se v generalovem zasebnem bivališču Colombey de l'Eglise. Šest ur sta se razgovarjala povsem sama, šele nato sta poklicala tudi zunanje ministre in spremstvo. Kaj sta si v tem razgovoru povedala? Oba imata težko in odgovorno mesto, De Gaulle še bolj kot Adenauer. Iz končnega poročila zvemo, da sta se oba državnika sporazumela, da bosta naprej podpirala delo za Združeno Evropo.

To je menda bil tudi glavni namen Adenauerjevega obiska pri generalu De Gaulle, utrditi francosko nemško prijateljstvo in sodelovanje pri delu za Združeno Evropo. Kajti nevarnost je bila, da bi Francija v skrbi za svoje afriško posest ne zašla v neki izolacionizem in bi ne sabotirala prizadevanj za Zedinjeno Evropo. Ta nevarnost se zdi, da je za sedaj mimo. In to je že veliko.

Atentat na ministra Soustella v Franciji

Teroristično delovanje alžirske osvobodilne fronte v Franciji ne pozna počitka. Dan na dan se slišijo poročila o novih atentatih in to pri belem dnevu sredi obljubljenih mestnih ulic. Najdrznejši atentat pa so alžirski teroristi napravili v ponedeljek, ko so sredi Pariza na trgu Etoile dvakrat streljali na ministra Soustella, ki pa je bil pri tem le lažje ranjen.

Ta atentat pričra, kako neizprosna postaja teroristična borba v Franciji.

NAŠ TEDEN V CERKVI

21.9. nedelja, 17. pob.: sv. Matej, ap., ev.
22.9. ponedeljek: sv. Mavricij in tov., m.
23.9. torek: sv. Lin, papež, m.
24.9. sredo: Marija Rešiteljica jetnikov
25.9. četrtek: sv. Nikolaj iz Flüe, puščavn.
26.9. petek: sv. Ciprijan in Justina, m.
27.9. sobota: sv. Kozma in Damijan, m.

*

SV. LIN, poganskih staršev, je prišel v šolo v Rim. Tu se je seznanil s sv. Petrom in Pavlom. Sv. Petru je sledil na papeškem prestolu.

Bil je goreč dušni pastir. Posvetil je 13 škofov. Obudil je več mrtvih. Na starih slikah je naslikan, kako obudi mrtvega. Kar sta že sv. Peter in sv. Pavel ukazala,

je znova poudaril, namreč da imej ženska v cerkvi pri službi božji glavo pokrito.

Za njegovega papeževanja je umrl nasilne smrti kruti preganjalec kristjanov, Neron; v njegovem času je bil razdejan Jeruzalem; Lin je videl nesrečne judovske vojne ujetnike, ki jih je pripeljal s seboj zmagovalce, cesar Tit.

Sv. Lin je umrl mučeniške smrti. Pokopali so ga poleg sv. Petra.

Da bodi ženska v cerkvi pokrita, kar veli tudi cerkveni zakonik, in da naj bo dostojno oblečena, neobogljive ženske nočejo razumeti. Z nedostojno nošo izživajo Boga, ko ga istočasno prosijo s svojimi ustnicami blagoslova.

IZ SV. EVANGELIJA

Cisti čas so pristopili k Jezusu farizeji in nekdo izmed njih, ki je bil učitelj postave, ga je hotel skušati in ga je vprašal: »Učenik, katera je največja zapoved v postavi?« Jezus mu je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem. To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej enaka: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“. Na teh dveh postavah stoji vsa postava in preroki.«

Ko so pa bili farizeji zbrani, jih je Jezus vprašal: »Kaj se vam zdi o Kristusu, čigav sin je?« Odgovoril mu: »Davidov«. Reče jim: »Kako ga torej David imenuje v duhu Gospoda, ko pravi: „Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojih nog.“ Če ga torej David imenuje Gospoda, kako je njegov sin?« In nobeden mu ni mogel ne besede odgovoriti in od tega dne se ga tudi ni nihče več drznil še kaj vprašati.

*

O največji krščanski zapovedi nam govori današnji evangelij. Vsem je danes več kot znano, katera je ta zapoved, saj o njej govorijo ne samo dobri kristjani, temveč morda še bolj oni, ki niso dobri kristjani ali ki celo nočejo biti kristjani. Kljub temu o krščanski zapovedi ljubezni vsi tako radi govorijo. Toda vprašajmo se, kaj ljudje razumejo kot vsebino te največje zapovedi. Mar to, kar Kristus? Oni bi želeli le, naj kristjani v imenu krščanske ljubezni pokrijemo vse napake, vse grehe, vse zločine, vse krivice in zlasti naj bi molčali k vsemu slabemu, ki ga sovražniki vere sejejo po svetu. Vidijo vse objemajočo in vse obsegajočo ljubezen Kristusu in menijo, da prav zaradi tega mora dober kristjan le molčati k vsem zmotam in krivicam. Če pa dvigne glas, potem nima več ljubezni! Zato

poglejmo, kaj je vsebina krščanske ljubezni.

1. Vera v Boga. Kako naj človek ljubi Boga, če ga pa ne priznava? Kako naj ljubi bližnjega, če pa v njem ne vidi otroka božjega?

2. Izpolnjevanje božjih zapovedi. »In v tem je ljubezen, da živimo po njegovih zapovedih.« (2 Jan, 6).

3. Dobra dela. Vera brez dobrih del je mrtva, še bolj mrtva pa je ljubezen. Zato opominja apostol: »Ne ljubimo z besedo, temveč v dejanju in resnici.«

4. Pripravljenost na žrtve. Če ljubezen ni v besedah, če ni zgolj v samih čustvih, temveč v resnici in v dejanju, potem je nujno združena z žrtvami za ljubljenega. Saj pravijo filozofi: »Ljubiti se pravi želeli dobro ljubljenega.« Torej ne svoje dobro, temveč ljubljenega, tako da nase pozabiš.

Zato jo opisuje sv. Pavel: »Ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva, ljubezen ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje, ni prešerna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša.« (1 Kor 13).

Vendar ne smemo tega razumeti, kakor da bi kristjan zaradi ljubezni do bližnjega moral molčati h grehu in h krivicam in zlasti ne k pohujšanju bližnjega in k zavajanju v odpad od vere. Prav ljubezen, ki ne trpi krivice, priganja dobrega kristjana, da se bori zoper zlo in zmoto, zavedajoč se, da je prva dolžnost ljubezni povsod resnico učiti in jo braniti in nikakor ne zavijati zmoto v plašč ljubezni. To bi bilo farizejstvo najhujše vrste: Apostol Janez je o takih zapisal: »Če kdo k vam prihaja in ne prinaša tega nauka, (namreč prave resnice o Kristusu), ga ne sprejemajte v hišo in ga tudi ne pozdravljajte.« (2 Jan, 10). Krščanska ljubezen je potrpljiva in dobrotljiva do skesanega grešnika, nikakor pa ne do zahrbtnih sejalcev zmot in laži.

Študijski tečaj v Asiziju

Zadnje nedeljo avgusta se je zaključil velik študijski tečaj v Asiziju. Vršil se je v okviru ustanove Pro Civitate Cristiana, ki jo vodi don Giovanni Rossi. Na programu je bila verska resnica o sveti Trojici v zvezi z drugimi resnicami. Študijskega tečaja so se udeležili mnogi odlični predavatelji, tako kardinali Lercaro, Siri in Cicognani, nadškof Parente, francoski akademik Henry Daniel-Rops, univerzitetni profesorji: Pavel Brezzi, Valerij Mariani, Italo Lana, Mihael Sciacca, Aldo Ferrabino, Jurij La Pira, Ivan Getto, Adrijan Prandi, Humbert Bosco in tudi ustavni sodnik Nikolaj Jaeger. Tečaj je trajal ves teden. Vsak večer so bile na sporedu razne umetniške prireditve.

Lepo doživetje

Ameriški novomašnik Joseph Rusthon je imel to srečo, da je pred mašniškim posvečenjem krstil svoje stašče. Med prvo sveto mašo jim je podelil prvo sveto obhajilo. Novomašnik sam je postal katoličan, ko je obiskoval višjo gimnazijo.

Novi poljski škofje

Sveti oče je imenoval več novih poljskih škofov. Viljem Pluta je postal škof v Katowicah, dr. Karel Wojtyła apostolski upravitelj v Krakovem, Jožef Drzazga pomožni škof kardinala Wiscynskega in Mihael Blecharszyk pomožni škof v Tarnovem.

Potrjen lurški čudež

L'Osservatore Romano sporoča, da je škof v Kostanci v Švici, mons. Guyot, priznal ozdravljenje gdč. Lidije Brosse za čudežno. Omenjena gospodična je zbolela za kostno jetiko in je večkrat krvavela, 18 mesecev ni mogla s postelje. Vsak gib ji je povzročal silno trpljenje. Telesna teža je padla na 39 kg. Oktobra leta 1930 je romala v Lurd. Zdravniki so se vpraševali, če bo sploh prišla živa.

V Lurdu so ji rane le močilli z lurško vodo. Opazili niso nobenega zboljšanja. Na povratku pa so se začele spremembe. Že v Toulousu se je čutila bolje. Do Carcassonna so se ji rane zaprle, v Narbonne je že hodila po vlaku in jedla z apetitom. Na postaji Saint-Raphael se je že sama sprehajala pred vlakom. V enem mesecu je njena telesna teža narasla za 13 kg.

Naslednje leto se je vrnila v Lurd in tamkajšnji zdravniški urad je mogel ugotoviti popolno ozdravljenje. Od nekdanje boleznii so se poznale le številne brazgotine.

Leta 1947 je Lidija Brosse odšla v mesto Kostanca, kjer dela kot bolničarka. Za 25-letnico svojega ozdravljenja je šla ponovno v Lurd in se tudi pokazala zdravnikom. Zdravniki so izjavili, da je njeno ozdravljenje zdravniško nerazložljivo. Se-le letos 5. avgusta je škof v Kostanci izdal tudi cerkveno priznanje čudežnega ozdravljenja.

Slovenska duhovščina s škofom Rožmanom v Lurdu. (Foto Kleindienst)

MARIJIN PRAZNIK NA OPČINAH

Marija privlači srca vseh ljudi, to se je spet pokazalo na letošnjem Marijinem prazniku na Opčinah. Morda je nekoliko pripomoglo tudi izredno lepo vreme, da tako lepe procesije in tako številne udeležbe še ni bilo v zadnjih desetih letih, odkar se zbiramo vsako jesen k marijanski slovesnosti na Opčinah. Zastopane so bile zares vse tržaške vasi, številni gostje pa so prišli tudi iz Gorice in iz goriške škofije. Skoraj vse hiše, kjer se je pomikala procesija, so bile lepo okrašene. Tudi v tem pogledu smo opazili na Opčinah lep napredek. Prav je tako.

Procesijo so zelo poživile razne župnijske zastave in zastave Marijinih družb. Melodije salezijanske in proseške godbe so donele Mariji v čast. Vmes so se vrstile Marijine pesmi in molitev. Zelo pohvalno je, ker so se proseški godci sami odločili, da sodelujejo pri skupnem Marijinem prazniku. Upajmo, da jih bodo drugo leto posnemale še ostale slovenske skupine godcev.

V pridigi ricmanjski župnik g. Albin Germek jasno razložil, da Marija pričakuje od nas življenja po veri. Skrbimo za vero v srehi, a naj se razodeva tudi na zunaj. Lep zgled pravih kristjanov bo najbolj vplival na tiste, ki so se Cerkev odtujili. Ljubezen je tista sila, ki premagava vse ovire.

Evharistični blagoslov nam je podelil naš gospod škof, ki se je udeležil cele procesije. Zelo smo mu hvaležni, da je prišel med nas, čeprav se zdravstveno ni počutil dobro, kar smo opazili iz njegovega glasu. Tako se vedno bolj utrjujejo vezi med verniki in nadpastirjem.

Po končanih pobožnostih so Marijine pesmi še dolgo donele v nastopajoči večer.

Vsa nedeljska proslava Mariji v čast je bila tako lepa, prirsčna, domača in vendar urejena, da smo vsi čutili: lepo

je bilo. Razveseljivo, da je bilo zastopane precej mladine: dolga vrsta strežnikov, slovenski skavti, člani Dijaške zveze, pevci, pevke in drugi. Tudi možje so bili častno zastopani. Duhovnikov je bilo okrog 40. Gospoda škofa sta spremljala častni kanonik msgr. Silvani in novi član tržaškega kapitlja kanonik msgr. Škerl, ki smo ga prvič videli v lepi obleki tržaških kanonikov. Zvočniki so dobro delovali, menda prvič, odkar imamo procesijo na Opčinah. — Potrebna bi bila po končani slovesnosti na prostem še tiha sveta maša v cerkvi, ker so mnogi vpraševali po njej.

Kako lepa je bila nedeljska Marijina proslava, bomo lahko gledali v filmu, ki nam ga bodo kazali čez kak mesec.

Najvažnejša dolžnost

Slovenski starši, vpišite svoje otroke v slovensko šolo in v slovenski vrtec! Znanje slovenskega jezika je za našo obmejno deželo zelo potrebno in koristno. Slovenski jezik pa je treba dobro obvladati, zato mora otrok obiskovati slovensko šolo. Posebno resnični katoličani moramo biti v tem drugim Slovincem v zgled. Sicer nam bodo očitali, da nas naša vera vodi k narodnemu odpadništvu. Katoličani, ki se izneverijo slovenski šoli, škodujejo svoji veri, ker se nad njimi spotikajo tisti, ki so šibki v veri. To velja posebno, kadar je narodna manjšina v težkem položaju in se nekateri zato sramujejo svojega materinega jezika.

Širite „Katoliški glas“

nih prireditvah, na katerih smo mogli videti, kako veliko poslanstvo vršijo ti zavodi.

Pravice koroških Slovencev so zajamčene v 7. členu državne pogodbe. Po tem členu imamo Korošci pravico do lastnih šol in do slov. jezika v uradih. Od tega smo dosedaj dobili le gimnazijo v Celovcu; na ljudskih šolah pa imamo dvojezičen pouk, to je približno enako ur pouka v nemščini in slovenščini v prvih treh razredih, v nadaljnjih petih razredih pa samo tri ure slovenščine na teden. Tak pouk je uveden po avstrijski postavi na 160 šolah, a praktično se vrši morda le na približno 60 šolah, ker je večina učiteljev nemčurjev in jih nihče strogo ne nadzira. Zares ubogi slovenski otroci, ki imajo take učitelje!

Toda koroškim nacistom je še to preveč. Z ogabno gonjo se že celo leto zaganjajo v to »dvojezično« šolo in so si izmislili v ta namen krilatice »jezikovno nasilje«. Kričijo, da se vrši strašna krivica nad nemškimi otroki, ki se morajo učiti slovenščine (da se pa morajo naši otroci učiti nemščine, in da je pod Hitlerjem pod kaznijo bilo prepovedano govoriti slovensko, je po njihovo prav, saj smo v nemški državi). Tudi zahtevajo, da se naj starši sami odločijo, v kakšno šolo naj hodijo otroci; obenem pa ožigosojajo vse, kar je slovensko, za izdajško in titovsko, ki mora preko Karavank ali pa nazaj v taborišča kakor pod Hitlerjem. Ti nestrpnosti so ponekod nauhuškali ali pa prisilili ljudi k šolskemu štrajku in tako hočejo z lažmi, z nasiljem in njim lastno nadutostjo ustrahovati gospodarsko odvisno, skozi stoletja tlačeno in ustrahovano, še nikdar svobodno slovensko ljudstvo. To je danes največja bolečina slovenskega Korotana.

Koroško jesensko pismo

Včasih so peli: »Na Koroškem je fletno...« in to je tudi bilo v resnici; saj tako lepe dežele menda zares ni lahko najti, kot je Korotan. Zato prihaja na Koroško vsako leto na stotisoče letoviščarjev od blizu in daleč. Toda za koroške Slovence imenovana pesem več ne velja. Kakor za časa nacizma postaja tudi sedaj vedno bolj zaničevano in zapostavljano vse, kar diši po slovenjem.

Nacistični razgrajči, ki so ob zavezniki zasedbi leta 1945 morali za eno ali dve leti v kazenska taborišča, so postali zopet prav po hitlerjansko objestni. Vtiho-tapili so se v vse politične stranke in v njih zasedli odločilna mesta in sedaj v imenu koroškega ljudstva nemške in »windišarske« opredeljenega ustvarjajo

nevzdržno stanje hujšakstva proti koroškim Slovincem.

Tem nacističnim prenapetežem je trn v peti slovensko kulturno življenje, ki noče umreti, čeprav so ga že tolikokrat pokopali. Ne morejo preboleti dejstva, da je v Celovcu (na ozemlju Koroške) bujno zaživela gimnazija in to prvič v zgodovini Avstrije. In ta gimnazija se dobro razvija, saj število študentov prav lepo narašča. Tudi obe gospodinjki šoli v St. Jakobu in v St. Rupertu ter gospodarska šola v Tinjah jih strašno bodejo v oči, saj se v teh zavodih letno izobrazi do 300 mladih Korošcev v krščanskem in narodnem duhu. Zares veliko je bilo zadoščanje onim, ki se trudijo z vzgojo na teh šolah ob koncu leta na zaključ-

Katoliški tisk v Ameriki

Iz pregleda katoliškega tiska, ki so ga izdali v New Yorku za leto 1958-59 je razvidno, da je število izvodov katoliških revij in časopisov doseglo svoj višek, namreč 23.716.418 izvodov. To pomeni nad 300.000 več kot lansko leto. 581 revij in časopisov izdajajo katoličani v Severni Ameriki, katerim je prišteti še 32 iz Kanade. Pregled katoliškega tiska omenja tudi, da je porast katoličanov dvakrat večja v razmerju s porastom celotnega prebivalstva, katoliške družine pa imajo trikrat bolj številen prirastek kakor druge ameriške družine.

Popravljen krivica

Novi predsednik argentinske republike je dal na razpolago staro prezidencionalno palačo škofijskemu ordinariatu, dokler ne bo dograjena nova škofijska palača. Kakor je znano, je prejšnja z vsem dragocennim arhivom za zgodovino Cerkve v Južni Ameriki bila uničena ob peronističnih nemirih leta 1955. Od tedaj je bila škofijska pisarna z vsemi uradi v duhovniški hiši. Predsednik Frondizi je utemeljeval svoj odlok s tem, da mora škofija za izvrševanje svojega velikega in važnega poslanstva imeti primerne prostore.

Film o Cerkvi v Indiji

Indijski nadškof Evgen D'Souza je prinesel v Bruselj dokumentarni film, ki prikazuje razvoj Cerkve v Indiji od apostola Tomaža dalje. Apostol Tomaž je bil po stari tradiciji misijonar Indije. Film bodo predvajali v dvorani vatikanske paviljona na Svetovni razstavi. Izdelan je v angleškem in nemškem jeziku.

Zborovanje cerkvenih arhivarjev

Od 8. do 12. septembra je bilo v Milanu drugo zborovanje cerkvenih arhivarjev. Obravnavali so praktično vprašanje, kako urejati arhive. Zborovanja so se udeležili zastopniki mnogih škofij, za Goriško dr. Klinec, škofijski kancler.

Mednarodno tekmovanje iz sv. pisma

Izraelski radio je organiziral nagradno tekmovanje iz svetega pisma. Tekmovanje je bilo prirejeno za 10-letnico obstoja izraelske države. Udeležili so se ga zastopniki petnajstih držav. Celotno prireditev so filmali in morda jo bomo še kdaj videli po televiziji. Prireditve je vzbudila veliko zanimanje za sveto pismo.

Pogled na lurško procesijo z Najsvetejšim. (Foto Kleindienst)

Tržaški Slovenci pred volitvami

Šesti mednarodni glasbeni festival v Arezzu

MIRKO FILEJ

Pred zadnjimi političnimi volitvami v Trstu so rekli nekateri italijanski someščani našim ljudem: »Sedaj boste tudi vi prisiljeni glasovati za italijanske stranke.« Ta beseda je zelo zabožala naše zavedne ljudi. Nekateri so si stavili vprašanje, ali res ni nobene možnosti, da bi Slovenci predložili svojo listo. Takrat te možnosti res ni bilo.

Sedaj pa je to drugače. Slovenci sicer ne moremo misliti na to, da bi imeli v bodočem tržaškem občinskem svetu kako odločilno besedo. Pač pa lahko izvolimo v občinski svet slovenskega moža, in to neodvisno od kake organizacije, v kateri bi imeli odločati neslovenski ljudje.

Zato smo v četrtek zvečer predložili »Slovensko listo«, ki jo objavljamo v tej številki. Na tej listi je dvajset naših ljudi, ki so prevzeli kandidacijo iz čistega idealizma in ki od tega ne bodo imeli nobene osebne koristi. Zadaž za to listo je glavni volilni odbor, ki ga sestavljajo zastopniki Slovenske katoliške skupnosti in Slovenske demokratske zveze. V prihodnji številki bomo objavili tudi volilni program. V nedeljo 21. septembra pa bo ob 11. uri v prostorih Slovenske demokratske zveze v ulici Machiavelli 22, v 2. nadstropju prvi sestanek slovenskih volivcev. Na ta sestanek je povabljenih kar največ prijateljev slovenskega demokratičnega gibanja v naši deželi.

Soudeležba pri volitvah je za vsako politično stranko združena z velikimi žrtvami. To velja posebno o naših demokratičnih organizacijah, ki nimajo nobene finančne podpore težke industrije ali kake partije ali kake drugačne stranke ali celo podpore iz inozemstva. Zato bodo naši zavedni Slovenci razumeli, da ne bomo mogli organizirati zelo številnih javnih volilnih shodov, in bodo radi podprli »Slovensko listo« z zasebno agitacijo od hiše do hiše, od osebe do osebe, od prijatelja do prijatelja, z veliko potrpežljivostjo, vpljudnostjo, a z zavestjo,

da delajo za važno slovensko zadevo. Nekoč bodo morda zapisali zgodovinarji: Slovenci v Trstu so imeli nekajkrat priliko, da so lahko nastopili s slovenskimi kandidati pri tajnih občinskih volitvah in so se pri tem dobro odrezali ter pokazali, da še niso v Trstu izumrli. — Posebno katoliški ljudje pokažimo na tem koščku slovenske zemlje, da smo sinovi slovenske matere!

Kandidati Slovenske liste

Nosilca liste dr. Josip Agneletto (SDZ) in dr. Teofil Simčič (SKS).

1. Dr. Agneletto Josip, Trst
2. Dr. Simčič Teofil, Trst
3. Tence Kristijan, Sv. Križ
4. Podobnik Josip, Opčine
5. Dr. Marc Rudolf, Trst
6. Ing. Sosič Milan, Opčine
7. Fabris Franc, Trst
8. Udovič Elvira, Trst
9. Stoka Jernej, Kontovel
10. Kale Alojz, Prosek
11. Križmančič Vincenc, Bazovica
12. Pertot Josipina, Barkovlje
13. Rudolf Ivan, Trst

14. Bandelj Sergij, Opčine
15. Lavrenčič Pavla, Trst
16. Sosič Zoran, Opčine
17. Cernigoj Marija, Trst
18. Repinc Srečko, Opčine
19. Černe Teodor, Trst
20. Strancar Franc, Trst

SESTANEK »SLOVENSKE LISTE«. — Glavni volilni odbor »Slovenske liste« vabi slovenske volivce na sestanek v nedeljo 21. septembra ob 11. uri v prostorih Slovenske demokratske zveze v ulici Machiavelli 22, I. nadstr.

Med trnjem in osatom

Veselje brez podlage

»Soča«, ki ne ve več, čigavo glasilo je, je pretekli teden prinesla dopis iz Sovodenj, kjer zopet na dolgo govori o asfaltiranju sovodenske ceste. Med drugim pravi tudi naslednje: »Sicer pa je celo Katoliški glas prejšnji teden v ponovnem dopisu moral priznati potrebo in koristnost asfaltiranja naše ceste.« Razume pa Soča naše besede tako, kakor da bi priznavali uместnost asfaltiranja prav v tem trenutku, torej zoper mnenje izneseno v dopisu, ki smo ga v našem listu objavili dne 14. avgusta. Odtod njeno veliko veselje.

Tetka Soča se je pa zmotila. Kateri pameten človek bi mogel dati prav komunistični sovodenski upravi, ki je začela z asfaltiranjem ceste to poletje na lastne stroške, ko bi prihodnje leto to opravila dežela in seveda tudi sama plačala? Niso zaman tri ure debatirali v občinskem svetu, ali je umestno ali ni umestno letos začeti z asfaltiranjem. Zoper zdravo pamet je pač težko ugovarjati. Zato je veselje Soče brez podlage, ker nam niti skozi možgane ni šlo, oporekati opoziciji njene utemeljene razloge, iznesene v dopisu dne 14. avgusta. Za nas je pamet pamet in ne propaganda.

»Demokracija« o taboru v Dolini

Mi smo naše mnenje o 80-letnici slovenskega tabora v Dolini jasno povedali v zadnji številki. Istočasno je izšla »Demokracija«, ki ima o titovskem spreobračanju zgodovine v Dolini popolnoma isto mnenje. »Demokracija« piše takole:

NENEHO POTVARJAJO ZGODOVINSKE RESNICE. Politično društvo »Edinost«, strogo narodno politična organizacija tržaških Slovencev, je leta 1878 zbrala v Dolini ogromno množico Slovencev iz Trsta in okolice. To je bil zgodovinski narodni tabor, kjer so naši slovenski predniki javno izpričali svojo narodno zavestnost z zahtevo po narodni in politični enakopravnosti. Za osemdesetletnico tega narodnega dogodka so titovci v nedeljo 6. t. m. poskušali današnjemu rodu predstaviti te naše narodnjake kot nekaj zametek protinarodnega komunizma in osladne fratelance. Če bi ti naši častiljevi predniki vstali iz grobov, bi titovske falzifikatorje upravičeno kamenjali.

Kvaternica na Gradu pri Mirnu (21. sept.)

Spored pobožnosti: Na predvečer: ob 7.30 pop. Večernice, nato spovedovanje romarjev.

Na kvatarno nedeljo: ob 5^h zj. prva sv. maša, ob 6^h druga sv. maša, ob 7^h sv. maša z govorom, ob 10^h slovesna sv. maša z govorom.

Zaključna pobožnost bo ob 4^h pop.: romarski govor (dr. Roman Tominec), darovanje okrog oltarja, sv. maša, pete litanije M. B.

Pri popoldanski romarski pobožnosti se bo izmenjevalo ljudsko in zborna petje. Pri zbornih pesmih sodelujejo vsi okoliški pevski zbori.

1. AREZZO IN EVROPA

Letos sem se vdrugič podal v znameniti Arezzo, kjer se vrši vsako leto mednarodno tekmovanje polifonične in folklorne glasbe v zadnjih dneh meseca avgusta.

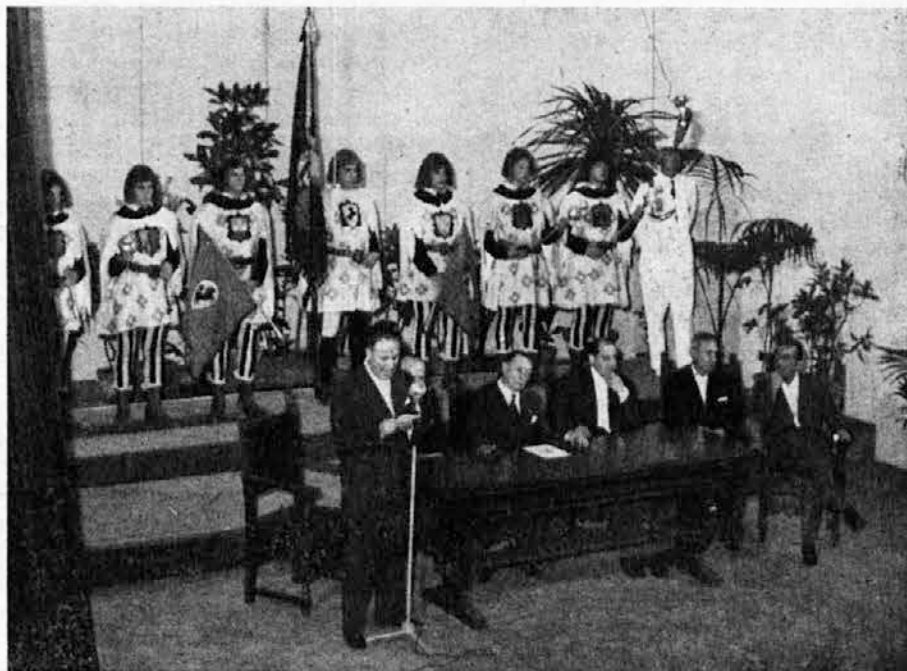
Reči moram, da mi je bil ta obisk bogato poplačan in da sem kaj kmalu pozabil na utrudljivo in dolgo pot čez enolično padsko ravnino, skozi dolgovozne predore Apeninov in mimo od poletnega neusmiljenega sonca ožganih toskanskih gričev. Stejem se srečnega, da sem mogel med bivanjem v Arezzu užiti toliko duhovnega in umetniškega veselja, ki mi ga je nudila polifonična in folklorna vokalna glasba v Petrarckovem gledališču; srečnega, da sem mogel v tej moderni

mesto; spodaj se raztezajo rodovitna polja, lepi vinogradi, dobro negovani sadovnjaki ter gaji vabečih oljk. Pogled, ki ti ga nudi ta razgledna točka, objema vso areško pokrajino in je resnično lep.

Tukaj mimo so morali, kot priča zgodovina, vsi narodi, ki so prodrali iz severne Italije na jug in obratno.

Zgodovinar Tit Livij poroča, da je bil Arezzo ustanovljen že 196 let pred samim Rimom. Vitruvij ga omenja kot mesto, ki je imelo zgrajeno obzidje z opeko. Moderna arheologija pa je dognala, da je bil Arezzo eden izmed glavnih središč za časa nadvlade Etruščanov.

Ko se je pa Rim razvil ter si je z zmagovalnimi vojaškimi pohodi osvajal vse, je

Svečana otvoritev VI festivala v Arezzu

dobi, ki je izmalčila ideale s publim materializmom in z oboževanjem tehnike, uživati vso umetniško lepoto glasbe, o kateri pravi Goethe, da je »die schönste Offenbarung Gottes« (najlepše razodetje božje); glasbe, iz katere vsa sila, ki bi mogla ozdraviti bolno psihoso (vzdušje) človeške družbe. Da, zares! Zgodovinski Arezzo je dandanašnji postal eden izmed temeljnih kamnov, na katerem naj bi slovela nova Evropa, Evropa, ki se po tolikih povojnih letih še ni izrgala iz duhovnih in materialnih ruševin in si še vsa zmedena išče poti k duhovnim silam, ki naj bi jo preobličile. Kajti duhovna propast povojne Evrope je še groznejša od prežalostne slike do tal porušenih mest in vasi, industrijskih centrov in prej tako cvetočega gospodarstva. Taka je povojna Evropa, ki si noče priznati nezdravljive bolehavosti svoje duše! Le neokrnjene vrednote duha, pristni neizmalčeni ideali, razodeta in naravna etika, predanost Lepoti, Dobroti in Resnici: vse to so vogelni kamni, na katerih naj bi slovelo prerojenje Evrope.

2. AREZZO IN NJEGOVA ZGODOVINA

Naj nihče ne misli, da se je v Arezzu porodil pod tej svetovni vojni mednarodni festival vokalne glasbe čisto slučajno. Arezzo je imel v teku stoletij zelo znamenito vlogo v zgodovini Italije. Ze zaradi svoje narayne lege sredi toskanskega apeninskega gričevja, ki ga obkroža, igra vlogo pomembne varnostne trdnjave. Da je temu tako, priča trdnjava na vrhu griča, okoli katere leži vse staro areško

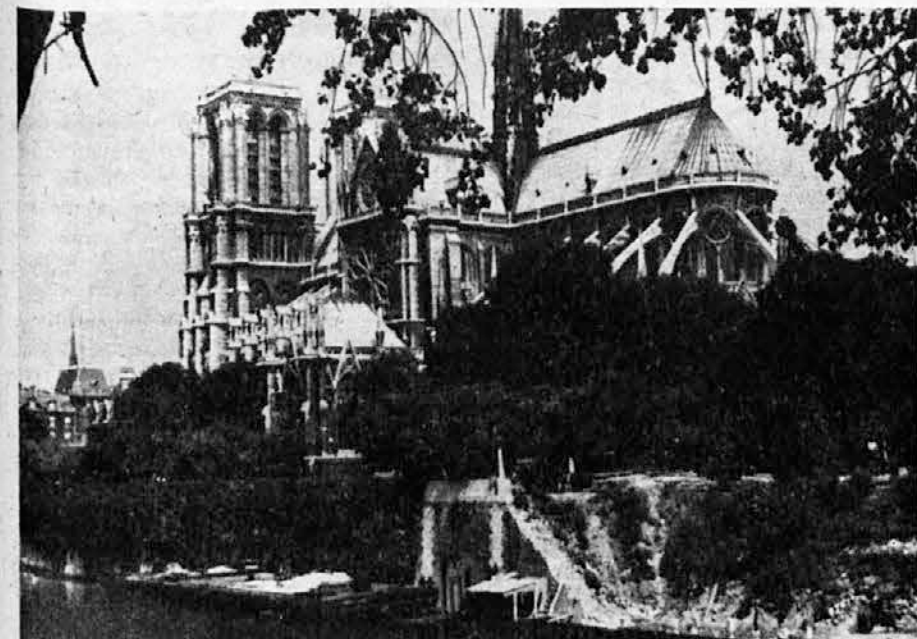
moral tudi Arezzo tekem let kapitulirati pred rimsko premočjo. Leta 294 pred Kr. je Arezzo sklenil časten mir z Rimom in kmalu zatem je celo pomagal Rimljanom do zmage nad Galci. V drugi punski vojni je Arezzo dosegel od Rimljanov enakopravnost in od tedaj se je še hitreje razvijal in dosegel zavidljivo blagostanje.

Tudi v Arezzo je prodrlo krščanstvo, ki je s svojo prodorno silo osvajalo vsa poganska plemena. V četrtem stoletju je bila areška cerkvena občina že odlično organizirana; njej na čelu je stal škof. In tako organizirano krščansko areško središče je pospešeno kljubovalo vsem barbarskim pohodom Frankov in Langobardov.

Poznejša zgodovina poroča o areški komuni, ki je nastala okoli leta 1000 in ki je načelovala skupini 40 ljudi, imenovanih »boni homines«. Toda kaj kmalu je v tej komuni prevladala cerkvena avtoriteta in areški škof je postal komuni obenem tudi svetni govtavlar.

Arezzo se je moral v 12. stol. zoperstavljati prodirajočim Florentincem, dokler ni v 13. stoletju podlegel njihovi premoči. V 14. stol. se je Arezzo ponovno samoosvojil od Florentincev pod velikim škofom Guidom dei Tarlati in tedaj je Arezzo pod izkušenim vodstvom odličnega škofa dosegel zavidljivo raven v vseh panogah gospodarstva, trgovine in kulture. Za zasluge, ki si jih je pridobil ta izredni areški škof za mesto, mu je ljudstvo podelilo častni naslov »Signore di Arezzo«.

(Se nadaljuje)

Tako vidimo katedralo Notre-Dame v Parizu z levega brega Sene. (Foto M. B.)

A. B.

Paciški utinki

V ZNAMENJU SLOVENSKO-FRANCOSKEGA PRIJATELJSTVA

Z veseljem se lotevam teh vrstic, ker pričajo, da smo Slovenci v svetu, in to v velikem svetu, spoštovani in cenjeni. Vesel predvsem zaradi tega, ker je simpatija s strani drugih narodov do nas — v tem primeru simpatija velikega francoskega naroda — že tradicionalna. Slovenci smo namreč že v prvem stiku s Francozi, v dobi Napoleonove Ilirije, občutili njih naklonjenost. Tedaj so bili oni prvi, ki so spoznali nujno potrebo poučevanja v materinem jeziku in so zato obvezno uvedli slovensčino v šole. V narčtu so imeli tudi ustanovitev visoke šole v Ljubljani. Naš Vodnik, navdušen nad tem francoskim naprednim stališčem, poje v »Iliriji oživljeni«:

»Napoleon reče: Ilirija vstan!
Vstaja, izdiše:
Kdo kliče na dan?»

Slovenci smo ohranili svoje simpatije do Francozov tudi v novejšem času. V težkih dneh bližnje slovenske zgodovine je Francija tudi uradno vedno zavzela do slovenskih problemov korektnije stališče od anglosaških zaveznikov. Zato mislim, bomo Slovenci to potezo znali ceniti.

Kot lepo manifestacijo tega prijateljstva naj navedem sprejem, ki ga je »Association des amis de la Yougoslavie« (Društvo prijateljev Jugoslavije) priredilo 7. julija letos na čast ljubljanskemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu in predsedniku SLS dr. Mihi Kreku. To društvo zbira okrog sebe same vidnejše francoske javne delavce, med njimi člane Francoske akademije, ministre, veleposlanike itd.

Pri tem mi silita v spomin predvsem dva govora, v katerih sta govornika lepo orisala Slovence in našo burno, a svetlo zgodovino. Prvi je spregovoril predsednik Društva, g. Franchet d'Esperey, ki je pokazal, da je odličan poznavalec slovenske

zgodovine, kulture ter slovenskih aktualnih problemov. Omenil je zlasti dobo Ilirije, ko so se Francozi in Slovenci prvič pobliže seznanili. Spomnil se je nato slovenskih pesnikov Vodnika, Prešerna, Gregorčiča, Zupančiča, ki so v svojih delih povečali slovensko misel. V pozdravu škofu Rožmanu je navedel, da je v preteklosti že neki drugi ljubljanski vladika obiskal Pariz. To je bil msgr. Jeglič, ki je prišel z velikim poslanstvom, da zastopa in brani pravice svojega naroda na mirovni konferenci.

Slavnostni govornik je bil ta večer bivši francoski ministrski predsednik in zunanji minister Georges Bidault, vodilna osebnost v francoski in evropski krščanski demokraciji. (Njegov govor je bil prava podoba francoske elegancije.) Tudi on se je zaustavil ob Iliriji in je pri tem šaljivo pripomnil, da maršala Marmonta poznajo bolje Slovenci kot pa Francozi. Dejal je med drugim, da kot se je slovenski narod junaško upiral fašizmu in nacizmu, tako bo tudi prestal sedanjoo komunistično tiranijo. Zaključil je z iskrenim voščilom, da bi luč svobode kmalu zasijala nad slovensko zemljo.

***

Ob koncu teh vrstic naj spomnim še drugega iskrenega prijatelja Slovencev, zlasti pa slovenskih študentov, msgr. Pierre Ramondot-a, direktorja Cours Universitaires d'Eté in predsednika Francoskega katoliškega odbora za prijateljstvo s tujino. Mi, slovenski študentje, udeleženci na poletnem tečaju Institut Catholique, smo sami najbolj občutili monsignorjevo naklonjenost in simpatijo, in se ga bomo zato vedno s hvaležnostjo spominjali.

ILE DE LA CITE

ali »mestni otok« (ker leži v središču mesta na Seni) je zibelka francoske prestolnice. Tu je stalo že rimsko mesto Lutetia Parisiorum, od leta 53. pr. Kr. S katedralo Notre-Dame tvori ta del pravo duhovno središče mesta ter simbolično predstavlja vero in dušo celotne Francije.

***

Sila mogočen vtis napravi starodavna gotska katedrala Notre-Dame, ena najlepših cerkva te vrste sploh. Iz nje diha veličina in globina srednjeveškega duha, ki je hotel v monumentalnih svetiščih dvigati svoje molitve, hvale in proš-

nje v nebo — kot se dviga ostrina gotskih obokov. Kakor okamenela pesem božjemu veličastvu... Kar zgubil sem se pod velikanskimi portali, vsemi prepreženimi z nešteti bogatimi reliefi. Duša se tu sprosti vseh vezi in ostane onemela pred živo zgovornostjo silnih sten, drznih obokov in čudovitih oken...

***

Skozi pozlačena vrata prideš na dvorišče masivne Sodne palače — nekdanje rezidence prvih francoskih kraljev —, v katere objemu stoji mična in očarljiva Sainte-Chapelle, Sveta Kapela (kot bi jo v varnem oklepu temnih zidov hoteli skozi stoletja ohraniti nedotaknjeno!). To je morda najlepši, čeprav majhen biser gotike v Franciji. Zgradil jo je kralj Ludvik Sveti. Sestavljena pa je iz dveh nadstoječih kapel. V zgornji kapeli se oko skoraj ne more naužiti bajne lepote, ki jo je gotika, tako polna religioznih čustev, vdihnila človeku: pozlačene marmornate stene in podobe se v sončni popoldanski svetlobi zlivajo s temno modrino impozantne Grande Rose v prekrasno harmonijo svetlobe.

(Se nadaljuje)

Praznik grozdja v Steverjanu

Lepa septembrska nedelja, in sicer 14. septembra, je privabila mnogo občinstva v Steverjan. Z različnimi vozili so prihajali ljudje; mnogi pa tudi peš, in prav ti so lahko občudovali lepoto briških brajd, ki čakajo veselih delavcev na trgateg. Vsi so hiteli pod »borovce«, kjer se je vršil vsakoletni »praznik grozdja«, ki ga je pripravilo SKPD iz Steverjana. Program je bil zelo pester. Iz Trsta je prišel »Slovenski oder«, ki nam je podal v režiji prof. J. Peterlina Linhartovo veseloigro »Ta vesel dan ali Matiček se ženi«.

Pred pričetkom je g. kaplan Simčič pozdravil vse številne gledalce in zastopnike. Napovedal je spored posameznih točk ter v kratkih besedah obrazložil vsebino in potek Linhartove komedije.

Kot prva točka je bilo rajanje domačih deklet ob spremljavi harmonike na naprev narodne pesmi »Venček na glavici«. Dekleta so pristrčno rajale in s tem pokazale, da marsikaj zmore tudi preprosto kmečko dekle.

Sledila je veseloigra v petih dejanjih »Ta vesel dan ali Matiček se ženi«. Ni, da bi tukaj opisali vsebino igre, saj je bilo to delo že večkrat igrano in je vsem znan celotni potek. Režija prof. Peterlina je bila posrečena in so vsi igralci dobro podali svoje vloge ter se dobro vživeli v pretekle čase, v čase graščakov in preprostih kmečkih fantov in deklet. Morda sta nekoliko motili preveliki karikaturni grajskega pisarja Budala in vaškega pijanca. Igrji v dobro bi bilo tudi, ako bi se pri plesu malo bolj pazilo in obkleso kmečka dekleta v nekoliko daljša krila.

Občinstvo je bilo nad izvajanjem navdušeno in je nagradilo igralce z dolgotrajnim ploskanjem. Vsem igralcem in režiserju prav lepa hvala.

Med odmori je igral »Veseli trio« iz Gorice z Arsenikovimi pesmimi. Pela pa je mala Milojka. V tej priredbi je »Veseli trio« že večkrat nastopil, in zaslužijo vsi lepo pohvalo. Trio bi bil zmožen, da bi se lotil še drugih narodnih pesmi.

SKPD iz Steverjana smo hvaležni, da nam je pripravilo in oskrbelo res lep popoldanski užitek.

Seja pokrajinskega sveta

V soboto 13. sept. je zasedal goriški pokrajinski svet. Odobrili so posojilo v znesku 42 milijonov lir za nadaljnjo gradnjo srednje tehnične šole. Za tretji del iste stavbe pa bo potrebnih novih 20 milijonov, ki jih bo baje dala država.

Sledila je daljša razprava o potrebi srednje industrijske šole v Gorici. Goriški dijaki so primorani, da hodijo študirat v Trst ali Videm. Za gradnjo take šole v Gorici pa bi potrebovali najmanj 400 milijonov lir. Če bi država priskočila na pomoč, potem je še upanje, da bi tudi v Gorici dobili tako potrebno industrijsko srednjo šolo, v nasprotnem slučaju pa bodo dijaki morali še nadalje hoditi v Trst in Videm.

Novi goriški kvestor

Dosedanji goriški kvestor dr. Salvatore Imme je odpotoval na novo službeno mesto v Rieti. Tam bo dne 20. septembra nastopil novo službo. Na njegovo mesto v Gorici pa bo istega dne prišel kvestor dr. Testa, ki je doslej služboval na tržaški kvesturi. Pred odhodom so goriškemu kvestorju Immeju priredili funkcionalni kvesture in prefektore poslovilni večer.

Tragična smrt treh goriških šoferjev

V noči 12. septembra se je pri Istrani v bližini Trevisa pripetila strašna prometna nesreča, ki je zahtevala tri smrtno žrtve. Kamion, natovorjen s papirjem, ki sta ga vozila šoferja Anton Pavletič iz Gorice (Rupe) in Joško Nanut iz Standreža, je iz neznanih vzrokov z vso silo zaletel v prikolico ustavljenega kamiona na desni strani ceste. Na tem kamionu, natovorjenim s sodi olja in železjem, sta bila šoferja Vanoni iz Redipulja in Italo Gordin iz Tržiča. Prvi je bil v trenutku nesreče na cesti in ga je na mestu ubil sod olja, ki se je zavalil nanj, medtem ko je Gordin, ki je v kamionu spal, ostal nepoškodovan. Strašno smrt pa sta našla šoferja Pavletič in Nanut. Ob trčenju sta gotovo dobila smrtno ali zelo težke poškodbe, nakar se je vnela nafta in je bil naenkrat ves kamion in prikolica polna papirja, v plamenih. Našli so le zgleneli trupli. Njuna smrt je globoko pretresla Gorico, posebno pa še Standrež in Rupo.

Pokojnega Pavletiča so pokopali v nedeljo popoldne v Rupi, Nanuta pa v Standrežu.

Rupa

Hudo nas je pretresla novica, da se je smrtno ponorečil naš domačin, 38-letni šofer Anton Pavletič, po domače Dragič Matkov. Zapušča mlado ženo in 7-letno hčerko.

Nesreča se je zgodila na cesti blizu Trevisa, kjer so izgubili življenje trije mladi možje.

V soboto so smrtno ostanke prenesli na rojstni dom. V nedeljo popoldne pa je Rupa videla veličasten pogreb, kot se le malokdaj vidi. Od pokojnika se je poslovil domači cerkveni pevski zbor. Zapel mu je tri žalostinke: pred rojstno hišo, v cerkvi in na pokopališču.

Da bi vsemogočni Bog dal, da bi bila ta žrtev cestnih nesreč zadnja, saj je pokojni Dragič v teh kratkih letih že pet žrtev v naši majhni vasi.

Zeni in hčerki, bratoma in sestram ter vsem sorodnikom izrekamo naše sožalje, pokojnemu Dragiču pa naj vsemogočni Bog ostane dober plačnik.

Vaščani

Zanimive iz Sovodenj

Prejšnji teden je bil tudi pri nas v Sovodnjah festival komunističnega tiska, katerega se je udeležil, kot se pač šika za tako velepomembno cerimonijo, sam vrhovni »kapo« iz Gorice, ki je med drugim, saj tako se čuje po vasi, poveljeval vsemogočno partijo tudi za to, da je

na bliskovit način pripomogla k rešitvi vprašanja košnje na letališču, a seveda... potem, ko so zadevo že sami rešili naši kmetje. Če mu je kdo verjel, srečen on!

Pravijo tudi, da je visokega gosta pozdravil in se mu za vse zahvalil neki, ne vemo, če smo prav razumeli, neki predsednik domače komunistične mladine, ki si upa hoditi na delo, če se ne motimo, nič manj kot v švicu, kjer pa res ne poznajo rdečega raja.

Kako se naša mladež podaja v nevarne vode, je včasih skoraj nerazumljivo, a na žal imamo precej takih primerov. Kaj neki menijo starši o teh izrednih podvigih svojih otrok? Ali vedo sploh v kakšne kroge zahajajo in kaj delajo? Starši, za dejanja nedoraslih otrok nosite namreč v svojo odgovornost pred narodom in pred Bogom. Zato, če je v vas še kaj ponosa, odprite dobro oči, dokler ni še prepozno. Pa brez zamere!

Na tržaški univerzi otvoritev mednarodnega zasedanja

V sredo preteklega tedna so v veliki dvorani tržaške univerze otvorili XIII. mednarodno zasedanje »Zveze za zgodovino antičnega prava«. Temu zasedanju prisostvuje 100 znanstvenikov iz sedmih držav, med njimi tudi prof. Korošec z ljubljanske univerze in prof. Horvat z zagrebške.

Otvoritveni govor je imel rektor tržaške univerze prof. Agostino Origone, ki je postal spomin preminulega rektorja Ambrosina, katerega zaslug je, da se je v Trstu sestalo to zasedanje. Za rektorjem Origonijem so spregovorili še drugi univerzitetni profesorji. Še istega dne so si udeleženci ogledali ladjedelnice CRDA. V naslednjih dneh pa so sledila druga za-

Končno pa, spoštovani bralci, vam moramo še povedati, da imamo sedaj tudi novoizvoljeno miss in da je prišla zato... namenoma iz Benetk prav tista žirija, ki deluje na samem kinematografskem festivalu. In s tem smo vam povedali dovolj.

Sv. gora

Na Sv. gori je v ponedeljek mirno v Gospodu zaspala Tina, po vsej Primorski znana oskrbovalka svetogorskega prenočišča. Učakala je visoko starost 90 let, od katerih je na Sv. gori preživela 63 let. Skromna, tiha, postrežljiva, pobožna je pri vseh romarjih bila močno priljubljena. Na Sv. gori je preživela dve svetovni vojni in učakala, da je bilo Marijino svetišče dvakrat znova odprto in obnovljeno. — Zvesti Marijini častilki naj bo Bog večer plačnik.

nimiva predavanja. Zasedanje se je končalo v ponedeljek 15. septembra.

Prve INA-Casa tudi v Trstu

V torek 16. sept. so v Trstu izročili prvih dvajset stanovanj, sezidanih na osnovi zakona INA-Casa. Ta stanovanja so sezidala za delavce in uradnike železarnice ILVA in so prva v načrtu 800 stanovanj, določenih za tržaško mesto. Stanovalci bodo plačevali 10.500 lir mesečne stanarine za pet in šest-sobna stanovanja in 8.500 lir za tri in štirisobna stanovanja. Plačevanje bo trajalo 25 let, nakar bo stanovanje postalo last stanovalca.

K vojakom

V petek 12. sept. so odpotovali s tržaške postaje proti La Speziji prvi rekruti s Tržaške. Gre za 85 mladeničev letnika 1938, ki so se javili za vojno mornarico.

OBVESTILA

JESENSKI KVATRNI TEDEN nas kliče: 1. k zahvali Bogu za sadove zemlje in k zadoščevanju za zlorabo teh;

2. k molitvi za svetost duhovnikov in za duhovniške oziroma redovniške poklice med našo mladino;

3. k nabirkam po župnijah za Marijanišče, kjer naj bi nadarjeni, pridni fantje zlasti iz revnih družin našli oporo pri študiju.

MARIJANIŠČE NA OPCINAH sporoča vsem staršem, ki žele dati svojega sina v zavod, da je čas za vpis do 30. septembra. Kakšni so podrobni pogoji za sprejem v zavod, zvedo starši pri vodstvu, na katerega se lahko obrnejo tudi po telefonu št. 21-113 (Via Nazionale 89).

Priglasiti se oziroma vložiti prošnjo morajo tudi oni fantje, ki so že dosedaj bili gojenci, če računajo na sprejem v zavod.

RAVNATELJSTVO Slovenske nižje srednje šole v Trstu v ulici della Scuola Nuova 14 sporoča staršem, da se rok za vpisovanje na to šolo zaključuje 25. t. m.

Vpisati se morajo tudi učenci, ki so delali sprejemni izpit.

V STANDRESKEM IN DEVINSKEM DEKANATU bo nedelja za duhovniški naraščaj na rožnovensko nedeljo 5. oktobra. — Ne pozabimo, da moramo za duhovniški naraščaj vedno veliko moliti in se veliko žrtvovati!

»GLASBENA SOLA« SLOV. PROSV. MATICE. Vpisovanje lanskih in novih gojencev je pričelo in traja dnevno od 10. do 12. ure v ulici Machiavelli 22-II. Pouk bo za vse glasbene instrumente, petje in teorijo.

ROMANJE: SKPD in Skalnica organizirajo romanje, združeno z Marijinim koncertom, v Motta di Livenza k Marijini-nemu svetišču, imenovano »La Madonna dei Miracoli«. Vpisovanje se vrši pri g. fotografu Kleindienstu na Travniku, kjer dobite tudi tozadevne informacije. Pohitite! Romanje bo enodnevno, in sicer v nedeljo 12. oktobra. — Odhod s Travnika točno ob 5^h zj. Povratek v večernih in ne v ponočnih urah. — Pridite, vam ne bo žal!

A. Bratuž za SKPD
M. Filej za Skalnico

KNJIZNICA: SKPD sporoča zvestim bralcem, da je knjižnica ponovno odprta vsako nedeljo od 10. do 11. ure. — Kdor

še ni vrnil izposojenih knjig, je naprosen, da to stori čimprej.

Knjižničarka

VOĐSTVO SOLSKIH SESTER V TRSTU, Sv. Ivan - Via delle Doccie, 36 toplo vabi prečastite gospode duhovnike, vse bivše gojenke gospodinjske šole v Tomaju in vse, ki se za te vrste šole zanimajo, na proslavo 50-letnice ustanovitve tomajske gospodinjske šole. Vršila se bo v prostorih zavoda Solskih sester pri Sv. Ivanu v Trstu dne 28. septembra 1958 popoldne.

NOVE CERKVENE SKLADBE: Uprava KG javlja preč. gg. župnikom in organizatorjem, da lahko dobijo po najnižji ceni dve novi pesmi: eno evharistično in eno Marijino. Poleg teh dobite pri upravi še več drugih primernih novih pesmi za cerkvene zборе. Oglejte si jih in jih boste radi vzeli.

Radio Trst A

od 21. 9. do 27. 9. 1958

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 16.00 Moški zbor »Ivan Cankar«. — 17.00 Novela: Branislav Nušič: »Nagrobni govor«. — 18.30 Brahms: Trio št. 2 v C-duru op. 87. — 21.30 Narava poje v pesmi: »Jesen, že slutim te«.

Ponedeljek: 18.00 Haendel: Dva Concerta grossa. — 18.55 Samospeli jugoslovanskih skladateljev. — 19.15 Radijska univerza: Industrijska revolucija. — 20.30 Richard Strauss: »Kavalir z rož«, prvo in drugo dejanje. Po drugem dejanju, približno ob 22.50: Mala literarna oddaja.

Torek: 18.00 Haydn: Koncert v D-duru. — 18.55 Zenski vokalni tercet »Metuljček«. — 19.15 Širimo obzorja: Tehnika ustvarja nov svet. — 21.00 Obletnica tedna: »Štiristoletnica smrti Karla V.«. — 21.20 Richard Strauss: »Klavir z rož«, opera v 3 dej. - Tretje dejanje. — 22.30 Literatura v Sovjetski zvezi: (10.) »Sovjetski teater«.

Sreda: 19.00 Vokalni kvintet »Niko Stritof«. — 19.15 Zdravniški vedež. — 21.00 Ugo Betti: »Lepa septembrska nedelja«.

Četrtek: 18.00 Bohuslav Martinu: Les pastorales. — 19.00 Slovenski samospeli. — 19.15 Radijsko univerza: Mednarodne organizacije. — 20.30 Zbor Slovenske filharmonije. — 22.00 Sodobna književnost in umetnost. — 22.30 Rahmaninov: Koncert št. 3.

Petek: 19.15 Znanost in tehnika: »Nekaj o stereofonskih ploščah«. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Dante Alighieri: Božanska komedija. — 22.50 Robert Schumann: Španske pesmi.

Sobota: 15.00 Koncert čelista Pierrea Fourniera. — 16.00 Radijska univerza: Življenjepisi mislecev: (8.) »Leibniz«. — 17.00 Operne arije - poje sopranistka Ondina Otta. — 18.00 Oddaja za najmlajše: Lea Pertot: »Pravljica o velikanu«. — 21.00 Dramatizirana zgodba: von Kleist: »Mihael Kohlhaas«.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska: tiskarna Budin v Gorici

Na rožnovensko nedeljo ob 3h bo lurška proslava v Podgori. Pridite!

Wilhelm Hünermann:

38

Na božjih okopih

Prijatelji so ga zadeti pogledali, nato pa so šli molče naprej.

Medtem pa je duhovnik Coudrin klečal pred Najsvetjšim v Oleronovi ulici in iz dna srca molil, da bi ta dan prinesel preobrat za njegovo nesrečno domovino. Vedel je, da čas preizkušnje tudi sedaj še ne bo končan, da za srečo in blagor njegovega naroda ne bo odločilna smrt sovražnikov, temveč življenje kristjanov.

Od zunaj je vdiral v tihi prostor hrušč vriskajoče množice; v duhovnikovem sruču pa je bila globoka žalost. V tej uri je videl pogubo toliko duš, ki so v petih letih strahote izgubile sramežljivost, spodobnost in vero in so postale slepe za voljo božjo. Videl je versko stisko in nevednost v sruču neštetihih otrok, ki se niso naučili niti očenaša. Večina ni v zadnjih letih imela sploh nobenega pouka.

Trpljenje, beda in stiska so strmele od vseh strani v samotnega in kričale po pomoči in usmiljenju. Duhovnik je videl polje podrtje in razvalin, po katerem je od sedaj taval z drugimi nezaprizeženimi, da je tu in tam potolažil kakega umirajočega in obupajočega. Sedaj pa bo treba na novo zgraditi, kar je bilo porušena, vzravnati, kar je bilo poteptana. Od kod pa naj vzame moč za delo, ki je presegalo vsako človeško silo?

Molilčev pogled je šel proseče k oltarni mizi, na kateri je žarel tihi rdeči plamen. Ali ni gospodična Geoffroy, vrla voditeljica te hiše, rekla, da prihaja vsa moč od Samotnega, ki je postavil svoj šotor za vrata tihega tabernaklja? Ali je kaj nemogočega za ljudi, ki so opremljeni z božjo močjo? Ali se ne začneja vse tukaj ob viru vse moči, pri božjem Srcu? Pri tistem sruču, katero so v letih rdeče prekucije tako nedopovedljivo zasmehovali in mučili?

To srce je treba spet dvigniti na prestol, ki mu gre. V času revolucije so do smrti mučili ljudi, pri katerih so našli podobo presvetega Srca. Kje so božji zastavonoši, ki so to sliko pripeli na svoj prapor in z Jezusovim Sreem tudi junaško, plemenito srce njegove svete Matere, v varstvu in imenu katere je toliko žen prineslo najslajnejše žrtve.

Duhovnik je nehotе pogledal obe gospe, ki sta klečali pred tabernakljem. Ali ni to že začetek? Ali se ne bodo v vsej Franciji našla taka plemenita srca, ki čakajo samo na božji klic? Ali se ne bodo našli tudi možje, predvsem duhovniki, prekaljeni v plamenih preganjanja, ki bodo s svojim življenjem spet dali svetu zgled junaške odpovedi, ki bodo pripravljeno osvojiti svet v križarski vojni ljubezni?

In v tej uri je Coudrin videl velikansko trumo plemenitih žen in hrabrih duhovnikov, oblečenih v bela oblačila. Z njihovih ramen je valovil plašč kot plašč vitezov božjega groba. Na njihovih prsih je žarel kot najslajnejši prapor v trnjevi kroni odpovedi plamen presvetih Src Jezusa in Marije. Videl je te ljudi, ko so šli čez polja ruševin svoje domovine in sejali med razvaline božje seme, videl jih je, ko so korakali po svojih poteh preko vseh dežel in vseh svetovnih morij v najbolj oddaljene pokrajine, v katerih so človeške duše

še koprnele po božji besedi.

Tedaj je duhovnik stisnil roke, da so ga zbolele. Njegove oči so gorele v svetem ognju, ustnice pa so mu kar naprej jecljale le besede:

»Gospod, daj mi moči, da bom dopolnil delo, katero si mi pokazal!«

Tiho je plapolala rdeča luč pred tabernakljem.

Ogenj pa, katerega je Bog to uro prižgal v sruču svojega duhovnika, je bil neizmerno močan.

*

Bilo je tri leta pozneje.

Strahovlada je bila končana. Vendar je božje otroke čakalo še veliko trpljenja in težav. Cerkev so bile še vedno zaprte. Preden pa je vžela jutranja zarja prvega velikonočnega dne, je bil ves Montbernage zbran v Pasquierovem skednju. Oltar je žarel v svitu neštetihih sveč. Kar je prinesla mlada pomlad cvetlice, so vse pokrivalo sveto Gospodovo mizo.

Ob oltarju je stal župnik Pruel in daroval sveto daritev. Danes so bili prisotni vsi: možje, ki so se v letih strahote tako sijajno borili v stiskah doma in v plamenih v Vandeji; in pogumne žene in dekleta, katerih ni po pogumu in odločnosti nihče presegele. Nekje v kotu je klečala stara gospodična Gauffreau, ki se je končno vrnila iz težke ječe. Tih je molila rožni venec; njene oči so pa sijale v svitu mnogih luči. Videti je bilo tudi snežnobelo glavo stolnega kanonika Monterebeufa, ki se je tudi hotel udeležiti velikega veselega dne v vasi spoznavalec. Z rokami je pokrival od trpljenja razorani obraz, njegove ustnice so pa kar naprej jecljale prekrasno hvalnico: (Nadaljevanje)